

Да таямніц навакольнага свету

Гомельскі абласны камітэт прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя праводзіць сістэмную праф-арыентацыйную работу са старшакласнікамі. Падобныя мерапрыемствы плануецца ўкараняць ва ўсіх навучальных установах рэгіёна. Аб экалага-асветніцкай дзейнасці і актуальных задачах, якія стаяць перад экалагамі вобласці, раскажаў старшыня камітэта Павел НОВІКАЎ.

У госці да экалагаў анлайн

Дзейнасць камітэта ахоплівае практычна ўсе сферы жыцця чалавека. Экалагічнае ведамства вобласці - цэнтр прыцягнення неабыхавых людзей, якія клапацяцца аб навакольным асяроддзі. На практыцы дзейнасць экалагаў Гомельшчыны - дзясяткі прыродаахоўных акцый, дзён азелянення і іншыя мерапрыемствы.

Дарэчы, даведацца больш падрабязна аб працоўных буднях спецыялістаў камітэта можна ў сацыяльных сетках, якія сёння развівае ведамства. Апошнія два гады актыўна напайняецца сайт экалагаў Гомельшчыны, які карыстаецца папулярнасцю ў жыхароў рэгіёна.

Размяшчаем яркія прыклады, як трэба па-ступаць у адносінах да прыроды, публікуем заканадаўчыя нормы, інфармацыйна аб экалагічных акцыях, важных для экалагаў датах, - тлумачыць Павел Новікаў. - Адзін са значных напрамкаў дзейнасці камітэта - экалагічная асвета. У гэтым плане ў прыярытэце сістэмная работа з жыхарамі рэгіёна ўсіх узростаў. Так, шэраг экапраектаў знайшлі актыўны водгук у людзей.

Эказаняткі

- У рэгіёне ў кожным раённым цэнтры дзейнічаюць «зьяленыя школы». У мінулым годзе паставілі задачу - пашырыць гэтую работу, ахапіць мерапрыемствамі экалагічнай скіраванасці ўсе навучальныя ўстановы вобласці, - адзначыў Павел Уладзіміравіч.

Быў сфарміраваны план-графік, узгоднены з Галоўным упраўленнем адукацыі аблвыканкама. Падышлі да пытання творча. Падрыхтавалі мультыплікацыйныя матэрыялы на розныя прыродаахоўныя тэмы: як паводзіць сябе на прыродзе, як сартаваць і абыходзіцца з адходамі, як даглядаць зьяленыя насаджэнні. Такія мерапрыемствы таксама дапайняюцца невялікімі, зразумелымі і цікавымі лекцыямі для дзяцей.

Асобны акцэнт - на інфармацыю, што характарызуе мясцовасць, дзе жывуць удзельнікі экалагічных заняткаў. Напрыклад, якія асаблівыя ахоўныя прыродныя тэрыторыі (ААПТ) у іх раёне, якія існуюць віды чырванакніжных жывёл, птушак, раслін. Сёлета зрабілі два новыя ролікі аб пажарах у экасістэмах і абыходжанні з адходамі. У такім фармаце дзецям і падлеткам болы цікава знаёміцца з важнымі экалагічнымі тэмамі, - перакананы старшыня Гомельскага абласнога камітэта ПРІАНА.

Аб прафесіі

На наступны год экалагі рэгіёна плануюць падрыхтаваць фільм, дзе будзе цалкам адлюстравана работа супрацоўнікаў ведамства. Асноўная мэтавая катэгорыя такога фармату прафарыентацыйнай работы - вучні VIII—IX класаў, якія выбіраюць профіль навучання ў школах.

Плануем паказаць увесь ланцужок прафесійнага станаўлення - ад навучання да прыходу на працу маладога спецыяліста. Будзе прадэманстравана і адмысловае абсталяванне для работы (маторныя лодкі, спецмашыны), спецадзенне, - дадаў Павел Новікаў.

Сёння на Гомельшчыне вядучая ўстанова па падрыхтоўцы спецыялістаў-экалагаў - Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны. З ВНУ падпісана дарожная карта далейшага развіцця прыродаахоўнай дзейнасці ў рэгіёне: распрацаваны сумесныя мера-прыемствы, праграма практыкі, правядзенне дзён адкрытых дзвярэй.

І па вадзе, і пешшу

Між тым сёння вельмі важную ролю адыгрывае Гомельскі абласны камітэт ПРІАНА ў развіцці экатурызму.

На тэрыторыі вобласці - 126 ААПТ. Створаны тры перспектыўныя дзяржаўныя прыродаахоўныя ўстановы: заказнікі «Выдрыца» ў Светлагорскім раёне, «Смычок» на Жлобіншчыне, «Днепра-Сожскі» ў Лоеўскім раёне, - патлумачыў Павел Уладзіміравіч.

У сувязі з абстаноўкай на мяжы з Украінай турыстычная дзейнасць заказніка ў міжрэччы Дняпра і Сожа пакуль што не развіваецца так шырока. Затое актыўна «прырастае» гэты кірунак у «Выдрыцы» і «Смычку».

Паток турыстаў у рэгіёне даволі вялікі. Штогод прымаем на тэрыторыі нашых трох заказнікаў каля 4000 чалавек. Галоўная задача - не толькі размясціць людзей, але і аказаць ім турыстычныя паслугі, - зазначыў старшыня камітэта. - Летась мы закупілі для «Выдрыцы» каякі, а сёлета - байдаркі беларускай вытворчасці, каб мець магчымасць арганізоўваць сплавы. Гэты кірунак турызму карыстаецца асаблівай папулярнасцю. Таму распрацаваныя водныя маршруты рознай працягласці і розных узроўняў складанасці, як для спартсменаў, так і для сем'яў з дзецьмі.

Развіваюцца на тэрыторыі дзяржаўных прыродаахоўных устаноў Гомельшчыны і пешыя экамаршруты. Толькі ў «Выдрыцы» для турыстаў ёсць магчымасць пераадолець да шасці маршрутаў рознай накіраванасці.

Асаблівасць прыродаахоўнай тэрыторыі ў Светлагорскім раёне ў тым, што ў цэнтры размешчаны мемарыяльны комплекс Ала. У свой час з вучонымі быў абследаваны гэты заказнік, прынята рашэнне вылучыць анклаў са складу ААПТ. Але сёння турыстам - удзельнікам экамаршрутаў - абавязкова разказваюць аб мемарыяльным комплексе. І гэтае месца вельмі папулярнае ў гасцей Гомельшчыны. Таму ў перспектыве плануецца зрабіць тут экалагічную сцежку, у тым ліку з экспазіцыямі для дзяцей, каб паказаць прыгожыя прыродныя мясціны, - падкрэсліў Павел Новікаў.

Створаць на тэрыторыі заказніка і водны маршрут. Мясцовая рэчка Ала (з каналамі і затокамі) - прывабная для

аматараў сплаваў. Разглядаецца пытанне аб уключэнні ў экамаршрут лясной заімки - былога кар-дона лесніка ў 7 км ад Алы. Яшчэ адзін перспектыўны накірунак - веладарожжы. У гэтым годзе для заказніка ўжо набыты веласіпеды, бо на такую паслугу вялікі попыт.

Каб вывесці развіццё зялёных маршрутаў на Гомельшчыне на больш высокі ўзровень, вырашылі ўзяць на ўзбраенне досвед навукі. У 2023 годзе прыцягнулі навуковыя арганізацыі для распрацоўкі стратэгіі развіцця турызму на тэрыторыях «Смычок» і «Выдрыца». Сёлета гэтую работу правялі і ў Днепра-Сожскім заказніку. Так, спецыялісты Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф. Скарыны далі свае рэкамендацыі, на што звярнуць асаблівую ўвагу падчас распрацоўкі зялёных маршрутаў. Гэта, напрыклад, і дадатковыя інфармацыйныя стэнды, і фотазоны. Узаемадзеянне з навукоўцамі для развіцця тэрыторыі працянецца і ў далейшым, - рэзюмаваў старшыня Гомельскага абласнога камітэта ПРІАНА.

Натталля КАПРЫЛЕНКА